

Благоволінням Божим кожна країна і кожен народ мають у своїй історії просвітителя. Великою честю для багатьох народів стало перебування на їхній землі учнів Христа Спасителя - святих апостолів. Славить похвалами Рим апостолів Петра і Павла, Індія - Фому, Єгипет - Марка, через яких народи, що перебували у темряві невідання, просвітилися світлом істинного богопізнання.

Святий апостол Павло заповідав нам: «Пам'ятайте наставників ваших, котрі проповідували вам слово Боже, і... наслідуйте віру їхню» (Євр.13,7). Згідно зі словом апостола, свята Русь славить і шанує святого Андрія Первозваного, який пройшов наші землі з проповіддю Слова Божого від Криму до Новгороду.

Святий апостол Андрій Первозваний першим з апостолів попрямував за Христом, а згодом привів до Нього і свого рідного брата - святого апостола Петра. Родом майбутній апостол був із Віфсаїди. Він був неодруженим і разом зі своїм братом займався рибальством. Святий Андрій - це учень Хрестителя Господнього Іоанна Предтечі, котрий сам своїх двох учнів - майбутніх апостолів Андрія Первозваного й Іоанна Богослова - послав до Христа, сказавши, що саме Він є агнцем Божим.

Після зішестя Святого Духа на апостолів святий Андрій вирушив з проповіддю Слова Божого у східні країни. Він пройшов Малу Азію, Фракію, Македонію, дійшов до Дунаю,

пройшов узбережжям Чорного моря, потім - Крим, Причорномор'я, і Дніпром піднявся до того місця, де сьогодні величаво стоїть наша столиця - золотoverхий Київ.

Саме апостол Андрій, зупиняючись тут, як оповідає нам літописець, благословив київські гори, встановив на них хрест, передрік велику славу майбутнього міста і сказав: «На цих горах засяє благодать Божа!»

Життєвий шлях Первозваного до кінця віків буде взірцем для наслідування кожному, хто шукає свого справжнього призначення на землі.

Первозваний апостол зазнав багато страждань і мук від язичників: його виганяли з міст і били. Але, залишившись неушкодженим, вірний учень Христовий продовжував невтомно проповідувати людям про Спасителя.

Його трудами виникали християнські церкви, де він ставив єпископів і священників. Останнім містом, куди прийшов Первозваний апостол і де йому довелося постраждати за Христа, були грецькі Патри. У цьому місці Господь через свого учня явив багато чудес: недужі зцілювалися, сліпі прозрівали. Полум'яне слово проповіді просвітило світлом істинної віри майже всіх місцевих жителів. Однак серед язичників залишався ще правитель міста, який і наказав розіп'яти апостола на хресті, бажаючи в такий спосіб знеславити проповідь святого Андрія, оскільки той постійно прославляв силу Хреста Господнього.

Апостола Андрія розіп'яли на хресті, який складався з двох перетятих навскіс перекладин у вигляді букви «Х». Відтоді цей хрест називають Андріївським.

Під час жорстоких знущань апостол прославляв Господа і не припиняв проповіді. Після дводенних страждань святий Андрій возніс хвалу Богу і промовив: «Господи, Ісусе Христе, прийми дух мій». Тоді яскраве сяйво Божественного світла освітило хрест і розіп'ятого на ньому мученика. Коли сяйво зникло, душа апостола Андрія Первозваного відійшла до Господа.

Мученицька кончина апостола Андрія стала органічним підсумком усього життя святого апостола, несіння ним хреста і наслідування Божественного Учителя.

Зерна віри, посіяні святим апостолом Андрієм, щедро зійшли завдяки зусиллям благовірного князя Володимира. Київська Русь сподобилася Святого Хрещення - прийняла віру візантійську від єпископів, які мають наступність від апостола Андрія. Відтоді пам'ять апостола Андрія Первозваного особливо шанується в Українській Православній Церкві й серед нашого благочестивого народу.

Як особливу милість Божу ми сприйняли в 2001 році перебування в Києві чесної стопи святого апостола Андрія, котру привозив Предстоятель Елладської Православної Церкви блаженніший архієпископ Афінський Христодул. І знову, вже цими днями, наші серця були сповнені радості від щасливої можливості доторкнутися до святої стопи Первозваного апостола, яка дві тисячі років тому ступала по нашій землі.

Свого часу благовісник Христовий апостол Андрій проповідував віру народам, які перебували в полоні язичництва - ідолопоклонства. Сьогодні повернення нашого народу до праатьківської віри Христової, до істинного Богопізнання ускладнено появою великої кількості псевдодуховних, псевдохристиянських і відверто неязичницьких вірувань. Сьогодні особливо насущною є потреба повернення до тих духовних традицій, які заснували апостоли і які неушкодженими зберігає донині Православна Церква.

Існує ще один дуже важливий аспект події, яка відбулася. Православній єдності в Україні діями розкольників нанесено глибоку рану, яка потребує зцілення. Перебування мощей апостола Андрія Первозваного у древньому Києві знову засвідчило протидіючим

силам істинність нашої канонічної Церкви, її єдність з усім православним світом.

Вселенська святиня - стопа апостола Андрія Первозваного - прибула до нас з Греції, з Афонського Свято-Пантелеймонівського монастиря. Молитви, що нині підносяться біля святих мощей апостола віруючими України, є невід'ємною частиною соборної молитви Православної Церкви, яка єднає серця віруючих різних країн і народів. Це - свідчення вірності апостольської проповіді й спадкоємності Христової віри.

Володимир

Митрополит Київський і всієї України,

Предстоятель Української Православної Церкви